

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

Forslag til ændring af landstingslov om fiskerifinansieringspuljen er i to dele, dels en forhøjelse af støtten til fornyelse af flåden til andet fiskeri end efter rejer og dels tilskud til ophugning, hvor man i visse dele af fiskeriet kan se en overkapacitet.

Forhøjelsen af tilskud til andet fiskeri end efter rejer fra 20 % til 40 % i forbindelse med løbende udskiftning og modernisering af fiskefartøjer i det kystnære fiskeri skal ses i sammenhæng med den verdensomspændende finanskrisen, hvor rederier har sværere ved at få den nødvendige lånefinansiering af investeringer fra banker og andre låneinstitutter.

I forbindelse med at ejere af fiskefartøjer til andet fiskeri end efter rejer har anskaffet fartøjer med 20 % tilskud, vil disse kunne søge om yderligere 20 % tilskud. Denne mulighed for at få yderligere 20 % tilskud gælder ikke for anskaffelse af redskaber.

I forbindelse med forhøjelsen af tilskud fra 20 % til 40 % vil der være krav om 10 % eget indskud i forhold til den samlede anskaffelsessum for fartøjet uden medregning af anskaffelse af redskaber. Kravet om 10 % eget indskud gælder kun for nye ansøgere, jf. bemærkninger til § 1, nr. 4 og nr. 5.

Ophugningstilskud til fiskefartøjer som led i strukturtilpasninger eller som led i en tilpasning af fiskeriflådens størrelse til de aktuelle og skønnede fremtidige fangstmuligheder, er en kendt tilskudsordning i flere andre lande. Den har ikke tidligere været benyttet i Grønland.

For at give et billede af fordeling af den kystnære fiskeriflåde, følger nedenfor en opdeling af fartøjernes alder og fordeling på størrelse.

De kystnære fiskerifartøjer er fordelt på henholdsvis BRT og BT, da de to mål ikke er direkte konvertible.

Den angivne alder for de kystnære fartøjer, giver et billede af aldersfordelingen i den kystnære fiskeriflåde. De nedenstående fartøjer er de kystnære fartøjer, der har licens til torsk, hellefisk eller rejer.

Tabel 1 Fiskeriflådens antal i intervaller pr. BRT

BRT	Antal	Gennemsnitslængde	Gennemsnitsalder
< 9,99 BRT	62	8,65	31
10 - 19,99 BRT	79	12,12	39
20 - 49,99 BRT	9	16,77	40
> 50 BRT	15	19,25	32
I alt	165		

Kilde: GFLKs fartøjs- og kvoteregistre pr. 2008 og egne beregninger.

Tabel 2 Fiskeriflådens antal i intervaller pr. BT

BT	Antal	Gennemsnitslængde	Gennemsnitsalder
< 9,99 BT	52	9,51	17
10 - 19,99 BT	41	13,10	10
20 -74,99 BT	10	17,64	28
> 75 BT	8	18,81	22
I alt	111		

Kilde: GFLKs fartøjs- og kvoteregistre pr. 2008 og egne beregninger.

Tabel 3 Aldersfordeling for de kystnære fiskerifartøjer

Aldersfordeling for fartøjer	Antal
Over 35	86
30-34	24
25-29	40
20-24	45
15-19	27
<15	54
Samlet	276

Kilde: GFLKs fartøjs- og kvoteregistre pr. 2008 og egne beregninger.

Økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige:

Ud fra kontakter med erhvervslivet, vurderedes det i januar 2009, at der var 6 mulige ansøgere til anskaffelse af fartøjer, men at der muligvis kunne være flere. Imidlertid blev der kun modtaget 4 ansøgninger pr. medio juli 2009, heraf to til anskaffelse af fartøj og 2 ansøgninger til støtte om reparation af fartøj. Årsagen til færre antal ansøgere er nok hellefiskefiskeriets situation, de lave torskepriser og dermed lavere fiskeriindsats samt den generelle fiskeriøkonomiske situation.

I de år loven om Fiskerifinansieringspulje har eksisteret indtil i dag, er der givet tilskud på 20 % af anskaffelsessummen til 10 fartøjer (der er givet tilskud til brugte mindre fartøjer også). Det samlede tilskud er på 5.361.116,20 kr.

Hvis loven vedtages med forhøjelse af tilskudsprocenten til 40, og der gives mulighed for, at tidligere modtagere af tilskud på 20 % også kan få yderligere 20 %, så vil det betyde en yderligere udgift i Fiskerifinansieringspuljen på 5.361.116,20 kr. alene til regulering af de "gamle" tilskud. Eventuelle ansøgninger til yderligere 20 % tilskud vil dog blive vurderet i henhold til lovens § 2, §§ 6-7, §§ 10-14.

Der er pr. ultimo juli 2009 ca. 23,5 mio. kr. tilbage i Fiskerifinansieringspuljen.

Der er to måder at registrere fartøjer på. Det ene er BRT (Bruttoregister tons), som er en "ældre" måde at registrere på. Der er således de "ældste" fartøjer, der er registrerede med BRT, hvorimod de nyere fartøjer er registrerede med BT (Brutto tons). Måden at registrere på har indvirkning på forsikringsværdien, da fartøjerne målt i BT er nyere, og derfor har større forsikringsværdi.

Der er under GFLK registreret 62 fartøjer, der er under 9,99 BRT, der har en gennemsnitsalder på 31 år. Ophugningstilskud til disse fartøjer, anslås til ca. 8 mio. kr. Der er 15 fartøjer over 50 BRT, der har en gennemsnitsalder på 32 år. De har en anslået ophugningsværdi på ca. 7 mio. kr.

Registrerede fartøjer opmålt i BRT, der har mulighed for at søge om ophugningstilskud, anslås til i alt 15 mio. kr.

Der er under GFLK registreret 10 fartøjer, der er mellem 20 - 74,99 BT, der har en gennemsnitsalder på 28 år. Ophugningstilskud i henhold til ændringsforslaget, til disse fartøjer, anslås til ca. 18,3 mio. kr. Der er 8 fartøjer over 75 BT, der har en gennemsnitsalder på 22 år. De har en anslået ophugningsværdi på ca. 51,2 mio. kr.

Registrerede fartøjer opmålt i BT, der har mulighed for at søge om ophugningstilskud, anslås til i alt 79,5 mio. kr.

Der er således i dag behov for ophugningstilskud på ca. 85 mio. kr.

Der skal gøres opmærksom på, at disse tal er gennemsnitstal baseret på gennemsnitsalder på fartøjerne, og de angivne værdier er groft anslåede. Værdiberegningerne er bl.a. baseret på listepriiser på det åbne marked sådan som det er i dag, samt almindeligt skøn. Det har ikke været muligt at nuancere priserne i forhold til fartøjernes byggemateriale (træ, stål, glasfiber), oprigning (fiskemetoder), maskinel, særlig udrustning, vedligeholdelse mv.

For at kunne opnå ophugningstilskud, er fartøjets aldersgrænse sat til mindst 25 år. Såfremt aldersgrænsen sættes til mindst 25 år og tilskuddet bliver sat til 75 % af forsikringsværdien, så vil tilskudsbehovet være 10.330.664 kr.

Fiskerifinansieringspuljen er startet i 2006, der blev her afsat 20,6 millioner kr. på finansloven. Puljens formål var på dette tidspunkt at støtte modernisering af fiskeriflåden, og yde tilskud til nye fiskerifartøjer.

Fiskerifinansieringspuljen fik yderligere tilført 21 millioner kr. på finansloven i 2007. Der blev derudover lavet en tillægsbevilling, der ”øremærkede” 8,3 millioner af midlerne i fiskerifinansieringspuljen til landbruget.

Det samlede beløb der ultimo 2008 var i fiskerifinansieringspuljen er 25 millioner kr.

FL 2006	20,6	mio. kr.
FL 2007	21,1	mio. kr.
Tillægsbevilling til landbruget	-8,3	mio. kr.
Forbrug 2006	-1	mio. kr.
Forbrug 2007	-4,5	mio. kr.
Forbrug 2008	-2,8	mio. kr.
<hr/>		
Ultimo 2008 beholdning	25,1	mio. kr.

Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet:

I en tid med svære lånemuligheder, vil det være nødvendigt for bevarelsen af en tidssvarende flåde i det kystnære fiskeri at få tilskud til udskiftning og modernisering af fiskefartøjer forhøjet fra 20 % til 40 %. Dette gør sig i særlig grad gældende for en del af den kystnære flåde, der er forholdsvis gammel.

For de rederier der måtte ønske at komme ud af det kystnære fiskeri, kan tilskud til ophugning være en håndstrækning for at kunne komme ud af fiskerierhvervet uden store økonomiske tab. Samtidig vil en reduktion af den samlede flåde i det kystnære fiskeri være en fordel for de tilbageværende i fiskeriet med forholdsvis større fangstmuligheder til følge.

Miljø- og naturmæssige konsekvenser:

Forslaget forventes ikke at have umiddelbare miljø- eller naturmæssige konsekvenser, men kan på længere sigt have positiv miljøpåvirkning, da der kan forventes at være et lavere antal fartøjer i drift inden for fiskerierhvervet. Reduktion af fiskerifartøjer kan i sidste ende være med til at reducere CO2 udslippet.

Administrative konsekvenser for borgerne:

Forslaget forventes kun at have konsekvenser for de borgere, der har eget fartøj eller er med i driften af fartøj, som kan få forhøjet investeringstilskud efter denne lov, eller som kan forlade fiskerierhvervet ved at få tilskud til ophugning af fiskefartøjet.

Høring af myndigheder og organisationer:

Forslaget har været til høring i Fiskerirådet, Departementet for Erhverv, Departementet for Finanser og Udenrigsanliggender, KANUKOKA, Grønlands Arbejdsgiverforening, KNAPK samt Grønlandsbanken og Sparbank Vest Grønland fra den 2. marts til den 5 marts og på ny fra den 8. april til 4. maj 2009.

Vedrørende de fremkomne høringsskrivelser finder Departementet det mere hensigtsmæssigt, at drøfte høringsskrivelserne fra ØD (herefter AN) indledningsvis.

Som det kan ses under afsnit 1, har dette lovforslag været i høring mere end én gang hvorfor der i det følgende drøftes forskellige høringsskrivelser fra AN.

I forbindelse med første høringsrunde, foreslog AN blandt andet man gerne så, at der i bemærkningerne til lovforslaget tydeliggjort hvilke mål som var grundlaget for lovforslaget. AN mente at tydeliggørelsen var hensigtsmæssig for at retfærdiggøre udskiftningen og modernisering af den kystnære flåde.

Departementet bemærker hertil, at bemærkningerne til lovforslaget siden er blevet revideret og at AN's forslag i henhold til første høringsrunde er indarbejdet.

I henhold til anden høringsrunde havde AN betænkeligheder ved, at der var planer, om at fremsende lovforslaget til Naalakkersuisut uden, at der var sikkerhed for forslagens økonomiske omkostninger. AN påpegede behovet - som anført i forslagens bemærkninger - for yderligere 10 mio. kr. i ophugningstilskud i hvert finansår fra 2011 til 2013, som et eksempel.

Hertil skal Departementet oplyse, at Departementet har afholdt en serie møder med AN hvor parterne er blevet enige, om at tilskuddelen af loven kun skal være gyldig så længe midler er afsat til formålet. I forlængelse heraf er der blevet indarbejdet en formulering i forslagens § 14, stk.1, hvor der alene ydes tilskud i overensstemmelse med finanslovens bestemmelser i et givet år. Det skal herom lægges til grund, at tilskuddelen af lovforslaget agtes ophævet såfremt der ikke er udsigt til flere midler i finansieringspuljen, men hvor de resterende dele af loven forbliver i kraft derefter på grund af fordringer nævnt i loven.

Forslaget blev præsenteret for Fiskerirådet, men rådet havde ikke bemærkninger til forslaget udover nogle spørgsmål og anmodninger om sproglige rettelser.

Grønlands Arbejdsgiverforening (GA) har svaret, at GA støtter initiativer, der sikrer strukturændringer indenfor fiskeriet, således at der kan skabes størst mulig indtjening, som kan give mulighed for løbende udvikling af erhvervet, men også en nedgang i antallet af fartøjer beskæftigede i fiskerisektoren set under et. I den forbindelse henviser GA til anbefalingerne fra Fiskerikommissionen.

For så vidt angår ophugningstilskud til fiskefartøjer, foreslår GA, at udarbejdelse af forslag til nærmere regler for at få adgang til tilskud iværksættes snarest, således at

medlemmerne af Inatsisartut på forhånd er blevet præsenteret for mulige kriterier. Det foreslås, at forslag behandles i Fiskerirådet inden de præsenteres.

Herudover var GA kritisk iht. bestemmelsen i ændringsforslaget hvorved Naalakkersuisut nedsætter et udvalg udelukkende til behandling af ansøgninger om ophugningstilskud. Ifølge GA burde der udarbejdes et objektivi sæt regler således, at Naalakkersuisut er i stand til at behandle disse ansøgninger uden at ”inddrage endnu et udvalg, som alt andet lige vil fordyre administrationsomkostningerne.”

KNAPK havde ingen umiddelbare bemærkninger til forslaget bortset fra § 17, idet KNAPK var interesseret i at have det oplyst, hvilke kriterier udvalget efter denne bestemmelse vil anvende. KNAPK mente i det hele taget ikke, at de var i stand til at vurdere bestemmelsen hvis ikke disse kriterier var forelagt.

Grønlandsbanken fandt det positivt, at Naalakkersuisut ønsker at afpasse den eksisterende fiskeriflåde, med den til enhver tid eksisterende fiskeriressource. Dette vil medvirke til at sikre en stabil og langvarig indtjening for fiskerierhvervet, som igen vil medvirke til, at det samfundsmæssige afkast af fiskerierhvervet bliver optimeret.

Grønlandsbanken foreslog, at lovforslaget får en ekstra bearbejdning. Det skal her bemærkes, at det forslag, som blev sendt i høring på daværende tidspunkt ikke nævnte procentsatser i forslaget. Procentsatserne er siden blevet indarbejdet.

Endelig nævnte GrønlandsBanken, at der kunne overvejes at indføre øget kontrol med den indsatte kapacitet i det grønlandske fiskeri, således at det undgås, at der indflages ældre fartøjer fra udlandet med det formål at opretholde et fiskeri i to år for derefter at søge tilskud til ophugning. Efter bankens opfattelse vil denne kontrol sikre en effektiv udnyttelse af de midler, der bliver afsat på finansloven til ophugning af overskydende kapacitet i det grønlandske fiskeri.

Efter denne høringsrunde og lovteknisk gennemgang, blev forslaget sendt til Fiskerirådet og de andre høringsparter på ny (perioden er anført ovenfor i afsnit 1.). Her modtog Departementet et høringssvar fra Polar Seafood A/S som havde et sproglig ændringsforslag til den grønlandske version. Dette forslag er indarbejdet.

Der blev ikke modtaget høringssvar fra KNAPK ved anden høringsrunde. Der blev dog afholdt et møde med en repræsentant fra KNAPK i juli 2009, hvor principperne for tildeling af ophugningstilskud blev præsenteret, inklusive forslaget om nedsættelse af det ovenfor nævnte udvalg. Desuden blev forslaget præsenteret for KNAPKs formand i august 2009. KNAPK's mundtlige kommentar er at midler på 23,5 mio. kr. ikke er tilstrækkelig til formålet.

Kommentarer fra Inatsisartuts Lovtekniske Funktion af 14. april 2009 er også blevet indarbejdet. Der blev dog udskrevet valg til Inatsisartut i april 2009 og forslaget ”blev taget af bordet”. Det nye Naalakkersuisut ønskede imidlertid at forslaget behandles af Inatsisartut under EM 2009. På baggrund af dette ønske er der således

kun mulighed for en tredje intern høring af det reviderede udkast, og kommentarerne vil blive indarbejdet.

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1, nr. 1.

En tilføjelse i formålsparagraffen om, at loven også har til formål, at fiskerflådens størrelse i forbindelse med strukturtilpasninger i det kystnære fisker tilpasses til de aktuelle og skønnede fremtidige fangstmuligheder ved indførelse af tilskud til ophugning af fartøjer mod at licenser tages ud. Det skal understreges, at der kun er tale om tilskud til ophugning af fiskefartøjer i det kystnære fiskeri.

Til § 1, nr. 2.

Som det er nævnt under de almindelige bemærkninger, er flere af de fartøjer, som driver fiskeri i det kystnære område gamle, og en styret fornyelse bør derfor tilstræbes. Da det næppe er muligt at få yderligere finansiering fra banker og finansieringsinstitutter, vil det sætte gang i fornyelsen at give højere investeringstilskud til fiskeri efter andre arter end rejer.

Til § 1, nr. 4

Forhøjelsen sker fra de nuværende 20 % til 40 %. Ud fra lighedsgrundsætningen gives mulighed for, at de ejere af fiskefartøjer, som ved forslaget ikrafttræden har fået tildelt 20 % i tilskud, vil kunne søge om yderligere 20 %, således at man vil opnå 40 % tilskud i alt. I forbindelse med forhøjelsen til 40 % vil man kun kræve 10 % eget indskud fra nye ansøgere.

Til § 1, nr. 5

Kravet om 10 % af den samlede anskaffelsessum som eget indskud gælder kun for førstegangsansøgning på 40 % tilskud.

Til § 1, nr. 6

Kapitel 6 bliver kapitel 7 og kapitel 7 kapitel 8.

Til § 1, nr. 7

§ 14 bliver § 18, § 15 bliver § 19 og § 16 bliver § 20.

Til § 1, nr. 8

Ny overskrift til det nye kapitel 6: ”Bestemmelser om tilskud til ophugning af fiskefartøjer”.

Til § 1, nr. 9

Den nye § 14 indeholder dels en hjemmel til Naalakkersuisut til at yde tilskud til ophugning af fartøjer i det kystnære fiskeri, og dels regler om i hvilke tilfælde tilskud kan ydes. Herudover angiver denne bestemmelse, at fiskerifinansieringsloven og dens underliggende pulje er bevillingsafhængig. Der kan således alene yde tilskud i henhold til denne lov såfremt der findes midler i finansieringspuljen som en følge af en bevilling hjemlet i finansloven.

Det følger således af denne bestemmelse, at der ikke kan søges tilskud i henhold til denne lov medmindre Naalakkersuisut har afsat penge til lovens formål i det relevante finansår.

Såfremt der findes penge i puljen skal nogle betingelser være opfyldte. Navnlige, at der skal være tale om fiskefartøjer, som er registreret i Skibsregistret eller i Fartøjsfortegnelsen hos Søfartsstyrelsen. Herudover er der betingelser om fartøjets størrelse, alder, samt at fartøjet skal have fisket en nærmere angiven mængde af dets tildelte fiskerirettigheder i de sidste to forudgående år. Den sidste betingelse er indsat for at forhindre, at inaktive fartøjer får ophugningstilskud.

Stk. 3 fastsætter, at ansøgere ikke nødvendigvis bliver prioriteret efter ansøgningstidspunkt, men, efter en konkret vurdering af hensigtsmæssigheder ud fra alder af fartøjet, hvilket fiskeri, der er tale om mv.

Stk. 4 fastlægger kriterierne, som prioriteringen skal foretages ud fra. Ved prioritering af ansøgere skal der tages hensyn til alle kriterierne, men ud fra en konkret vurdering. Vægtningen af de enkelte kriterier kan variere fra sag til sag.

Et fartøjs alder og tonnage vil altid med en vis vægt indgå i vurderingen af om fartøjet hensigtsmæssigt kan indgå i en tidssvarende fiskeriflåde. Aldersgrænsen til at kunne opnå ophugningstilskud er sat til mindst 25 år.

Den realiserede fangst i forhold til tidligere tildelte fiskerettigheder, der er egnet til at belyse fartøjets effektivitet, som en del af fiskeriflåden.

Det samlede antal af fartøjer eller licenser i det geografiske område, fartøjet tilhører, er egnet til at indgå i vurderingen af, om det er hensigtsmæssigt at tage fartøjet ud af fiskeriflåden, under hensyn til områdets samlede kapacitet i forhold til de aktuelle og skønnede fremtidige fangstmuligheder.

Endeligt kan det være af væsentlig betydning for den samlede konkrete vurdering, hvilke arter, det omhandlede fartøj er egnet til at fiske, når henses til fangstmuligheder og bedst mulig udnyttelse af fiskeriflåden.

Til § 1, nr. 10

Naalakkersuisut får i § 15 hjemmel til at fastsætte tilskuddets størrelse. Dette vil blive fastsat under hensyntagen til de økonomiske midler, som er til rådighed i fiskerifinansieringspuljen. Den øvre grænse for tildeling er i hvert enkelt tilfælde 75 % af forsikringsværdien, eksklusiv værdi af redskaber.

Til § 1, nr. 11

§ 16 fastsætter, hvad der skal ske med fartøjet efter, at ophugningstilskud er tildelt. Endvidere fastslås, at alle licenser fratages fartøjet. De nærmere regler vil blive fastsat i en bekendtgørelse, jf. § 17, stk. 3. Det fremgår af § 16, stk. 1, at der ved udbetaling af tilskud skal fartøjet ophugges fysisk. Det vil sige, at fartøjet ikke må benyttes til andet formål, og skal slettes af skibsregistret.

Til § 1, nr. 12

Et af Naalakkersuisut nedsat udvalg vil behandle og træffe afgørelse i sager vedrørende ophugningstilskud. Naalakkersuisut skal udpege udvalgets medlemmer, herunder formanden. Udvalgets skal sammensættes af folk med kendskab til rederivirksomhed, jura og økonomi. Udvalget træffer endelig administrativ afgørelse vedrørende ansøgninger om tilskud til ophugning. Det vil sige, at en ansøger ikke kan klage over udvalgets afgørelse til en anden administrativ klageinstans, men vil være henvist til at klage til Ombudsmanden eller at anlægge sag ved domstolene.

Til § 1, nr. 13

Efter denne bestemmelse er det strafbart at indgive oplysninger med det formål at vildlede eller bedrage sig frem til midler fra denne pulje. Ændringen vedrører således afgivelse af urigtige oplysninger i forbindelse med ansøgninger om anskaffelsestilskud, til de strafbare handlinger i henhold til denne landstingslov. Med indførelse af denne hjemmel kan der derfor idømmes bøde i tilfælde af bestemmelsens overtrædelse.

Til § 1, nr. 14

Nuværende regler om tilbagebetaling og sanktioner i inatsisartutloven om finansieringspulje bringes i anvendelse også for ophugningstilskud.

Til § 1 nr. 15

Det foreslås samtidig med dette ændringsforslag at betegnelsen "Landsstyret" ændres til "Naalakkersuisut." Efter dette forslag skal en henvisning til "Landsstyret" fremover således forstås som en henvisning til "Naalakkersuisut".

Til § 1 nr. 16

Det foreslås ligeledes med dette ændringsforslag at betegnelsen "Grønlands Hjemmestyre" ændres til "Grønlands Selvstyre". I denne landstingslov forstås "Grønlands Hjemmestyre" fremover som Grønlands Selvstyre.

Til § 2.

Inatsisartutloven foreslås at træde i kraft den 1. januar 2010.